

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Іо проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання повноважень об'єднаним територіальним громадам розпорядження землями державної власності за межами населених пунктів та передачу даних земель до комунальної власності»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Станом на липень 2017 року відбулися перші вибори у 413 об'єднаних територіальних громадах. Ці громади набувають нової якості здійснення місцевого самоврядування, отримують нові повноваження та додаткові ресурси на їх виконання відповідно до норм Бюджетного кодексу, зокрема у сферах освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства. Однак, такі об'єднані територіальні громади повністю усунені від розпорядження земельними ділянками державної власності за межами населених пунктів та позбавлені будь-якого впливу на рішення щодо надання їх у власність та користування.

Обмеження «земельної» юрисдикції органів місцевого самоврядування лише межами населених пунктів не виправдано ускладнює розвиток громад, зменшує матеріальну основу місцевого самоврядування. До того ж, це не узгоджується з одним із основних принципів демократичного суспільства, який визнаний у світі – принципом повсюдності місцевого самоврядування.

Розпорошення повноважень із розпорядження землями, розташованими за межами населених пунктів між багатьма органами виконавчої влади, які здебільшого територіально розташовані у обласних центрах, також не сприяє доступності адміністративних послуг, які вони надають, для населення.

Тому постає питання про зміну вказаної ситуації і надання повноважень щодо розпорядження землями державної власності за межами населених пунктів та передачу даних земель до комунальної власності об'єднаним територіальним громадам.

Вищезазначене узгоджується з пунктом 1.3.1 Розділу VII Угоди про коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна» щодо повсюдності юрисдикції місцевого самоврядування на рівні територіальних громад та пунктом 1.2 Розділу XI цієї Угоди, якою передбачається передача у комунальну власність земель державної власності, розташованих за межами населених пунктів, крім тих, на яких розташовані об'єкти державної власності. Також положення проекту Закону України узгоджуються із Концепцією реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 591-р, де передбачено розширення повноважень органів місцевого самоврядування щодо розпорядження земельними ділянками, у тому числі за межами населених пунктів.

2. Цілі і завдання прийняття проекту

Метою проекту Закону є надання повноважень щодо розпорядження землями державної власності за межами населеного пункту об'єднаним територіальним громадам, підтримка добровільного об'єднання територіальних громад в країні з метою формування спроможних органів місцевого самоврядування до виконання наданих ним повноважень.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту

Проектом Закону пропонується надати об'єднаним територіальним громадам повноваження щодо розпорядження землями державної власності за межами населених пунктів в межах територій об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, окрім, приватної власності та земель:

на яких розташовані будівлі, споруди, інші об'єкти нерухомого майна державної власності;

які перебувають у постійному користуванні органів державної влади, державних підприємств, установ, організацій, Національної академії наук України, державних галузевих академій наук;

які належать до земель оборони;

землі зон відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Також, з метою забезпечення принципу повсюдності місцевого самоврядування, пропонується надати органам місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад повноваження щодо:

- зміни цільового призначення земельних ділянок приватної власності.

4. Правові аспекти

Конституція України;

Земельний кодекс України;

Закони України:

«Про місцеве самоврядування в Україні»;

«Про добровільне об'єднання територіальних громад»;

«Про фермерське господарство»;

«Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)»;

«Про Державний земельний кадастр»;

«Про землеустрій»;

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності».

Реалізація положень даного законопроекту після його прийняття не потребує внесення змін до інших законів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат Державного бюджету України.

6. Прогноз результатів

Наслідком прийняття законопроекту буде зміцнення матеріальної і фінансової основи місцевого самоврядування, більш якісне і обґрунтоване планування розвитку територій.

Надання органам місцевого самоврядування реальних повноважень щодо розпорядження землями в межах об'єднаної територіальної громади, управління земельним фондом об'єднаної громади дозволить чітко і прозоро формувати дохідну частину місцевих бюджетів в частині плати за землю.